

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

Затверджено

на засіданні кафедри економіки підприємства
економічного факультету Львівського
національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 1 вересня 2023 р.)

Завідувач кафедри

проф. Світлана УРБА

Силабус з навчальної дисципліни
«АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ РІШЕНЬ»,
що викладається в межах ОПП
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Львів 2023р.

Силабус курсу
АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ РІШЕНЬ
2023-2024 навчальний рік

Назва курсу	Аналітичне забезпечення підприємницьких рішень
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект Свободи, 18, кафедра економіки підприємства
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра економіки підприємства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	для здобувачів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (курс за вибором студента)
Викладач (-і)	КОСОВИЧ Богданна Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства економічного факультету
Контактна інформація викладача (-ів)	ел. пошта bogdanna_k@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	Консультації відбуваються згідно із затвердженим кафедрою планом консультацій. Он-лайн консультації за попередньою домовленістю.
Сторінка курсу	http://econom.lnu.edu.ua/academics/master/curriculum-entrepreneurship
Інформація про курс	Курс розроблено так, щоб сформувати у студентів знання про особливості забезпечення ефективного успішного розвитку підприємства у волатильному середовищі, аналітично обґрунтувати та виробити правильні управлінські рішення, вміння напрацьовувати важливу релевантну інформацію для стратегічного розвитку підприємства, бачити інноваційні прориви, формувати креативні ідеї розвитку бізнесу в умовах нестабільності й ризику, забезпечення ефективності й конкурентоздатності підприємництва на міжнародному ринку.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Аналітичне забезпечення підприємницьких рішень» є вибірковою, викладається в сьомому семестрі 4 року навчання для студентів університету, що здобувають ступінь бакалавра, в обсязі 3-х кредитів (за Європейською Кредитною Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Аналітичне забезпечення підприємницьких рішень» є формування комплексу знань, умінь і навичок з методики та техніки проведення аналітичних досліджень для обґрунтування стратегічних управлінських рішень, напрацювання альтернатив, вивчення концептуальних засад та організаційно-методичних основ прийняття рішень в підприємницькій діяльності.

	<p>Особлива увага при вивченні курсу «Аналітичне забезпечення підприємницьких рішень» приділяється аналізу самого предмета, об'єкта та методології, а також ознайомлення з ключовими концепціями контролінгу в управлінні ресурсами підприємства за умов нестабільності як внутрішніх так і зовнішніх факторів, виявлення резервів підвищення ефективності в діяльності суб'єкта господарювання.</p> <p>Основним завданням дисципліни є пошук, оброблення та аналіз інформації зовнішнього і внутрішнього середовищ підприємства, визначення стратегії як генерального плану розвитку бізнесу у конкурентному середовищі, напрацювання альтернатив, виявлення критеріїв оцінки ефективності та забезпечення прийняття ефективних підприємницьких рішень.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Базова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кизенко, О. О. Стратегічний контролінг: концепція і системна реалізація на підприємстві : монографія. Київ: КНЕУ, 2019. 244 с. 2. Кизенко О. О. Формування зон контролю в системі стратегічного контролінгу підприємства. Бізнес Інформ. 2019. № 1. С. 396–402. 3. Кизенко О. О. Стратегічний контролінг як чинник забезпечення економічної ефективності новаторських продуктів компанії. Економіка та підприємництво. 2019. Вип. 42. С. 24–36. 4. Косович Б. Контролінг як інструмент забезпечення ефективного розвитку бізнесу. Вісник Львівського університету / Збірник наукових праць за ред. С.М. Панчишина. Серія економічна. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. Випуск 56. С.45-53. DOI: http://dx.doi.org/10.30970/ves.2019.56.0.3005 5. Михасюк І., Гукалюк А., Косович Б. Проблеми конкурентоспроможності українського підприємництва і торгівлі в умовах глобалізації. Вісник Львівського університету. Серія економічна. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. Випуск 56. DOI: http://dx.doi.org/10.30970/ves.2019.56.0.3028. С. 308-314. 6. Mykhasiuk I., Kosovych B. Innovative activity and security of Ukraine in conditions of war. Książce : Współczesne organizacje. Zarządzanie-Innowacje-Rozwój. Prace Naukowo-Dydaktyczne. KUZ KROSNO. 2020. 15 s. 7. Михасюк І., Косович Б., Лукашенко Т. Регулювання розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності в умовах економічної нестабільності: монографічний навчальний посібник. Львів : Ліга-Прес, 2020. 303 с. 8. Пушкар М. С. Контролінг : монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 1997. 146 с. 9. Пушкар М. С., Пушкар Р. М. Контролінг - інформаційна підсистема стратегічного менеджменту: монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2004. 371с. 10. Управлінський контролінг /О.Б. Бутнік-Сіверський ; за ред. Г.О. Швиданенко. Київ: КНЕУ, 2015. 156 с. 11. Фалько С. Г. Контролінг: миссия, современное состояние и перспективы развития. Формування ринкової економіки. Спецвипуск «Контролінг у бізнесі: теорія і практика». Київ: КНЕУ, 2008. С.3-11. 12. Шепітко Г. Ф. Контролінг: посібник. Київ : Вид-во Європ. Уп-ту, 2005. С.136. <p>Допоміжна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 13. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. Чинний з 01.01.2004 (станом на 01.01.2019 р.) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № 18, № 19-20, 21-22. 144 с. 14. Європейський Центр Розвитку наукових досліджень в економіці і статистиці. URL : http://ecares.ulb.ac.be/

	<p>15. Михасюк І., Сухай О., Гукалюк А., Косович Б. Зовнішня торгівля і біржова діяльність: глобалізаційний аспект (монографічний навчальний посібник). Львів : Ліга-Прес, 2016. 298 с.</p> <p>16. Косович Б. Ризики розвитку малого підприємництва в сучасних умовах глобалізації. Науково-практичний журнал. Економіка та держава № 5. 2020. (DOI: 10.32702/2306-6806.2020.5). С.88-92.</p> <p>17. Król B., Mikołajewicz G., Nowicki J., Šoljaková L. Professional Competences of Controllers: The Case of Poland. European Financial and Accounting Journal. 2017. Vol.12, № 2. P. 17-40.</p> <p>18. Kyzenko O., Hrebeshkova O. Transformation of the strategic controlling system under the influence of the digitaleconomy: the experience of Ukrainian enterprises. Zarzadzanie. 2018. № 30. P. 155–162.</p> <p>Інформаційні ресурси: Міністерство освіти і науки України. Наука. URL: http://mon.gov.ua/activity/nauka Програма ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020». URL: https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020. Державний фонд фундаментальних досліджень. URL: http://www.dffd.gov.ua/index.php?lang=ua. Офіційний сайт Державної служби інтелектуальної власності України. URL: http://sips.gov.ua/ Державний комітет статистики України. URL: www.ukrstat.ua Український центр економічних і політичних досліджень ім.О. Разумкова. URL: www.uceps.org Газета «Урядовий кур'єр». URL: www.ukurier.gov.ua Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua Бібліотека банківської справи. URL: www.lib.academv.sumy.ua Львівська наукова бібліотека ім. В. Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua Законодавство України. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua.</p>
Тривалість курсу	90 год. 3 кредити
Обсяг курсу	48 години аудиторних занять, з них 32 години лекцій, 16 годин практичних, 42 годин самостійної роботи.

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення вивчення вибіркової дисципліни «Аналітичне забезпечення підприємницьких рішень» студенти повинні</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - роль і призначення аналітичного забезпечення підприємницьких рішень, його сутність, мету, функції та основні завдання; - основні концепції, властивості, принципи та різновиди аналітичного забезпечення підприємницьких рішень; - основні засади та організаційно-методичні основи формування та функціонування системи аналітичного забезпечення підприємницьких рішень; - здійснювати аналітичне дослідження всіх сторін діяльності суб'єкта господарювання; - проводити аналіз, ідентифікацію та оцінювання підприємницьких рішень; - обґрунтовувати основні завдання оперативного і стратегічного контролінгу, визначити їх методичний інструментарій та засади використання в системі аналітичного забезпечення підприємницьких рішень; - проводити аналіз зовнішнього і внутрішнього середовищ діяльності підприємства та пошук "слабких" і "вузьких" місць в прийнятті підприємницьких рішень; - здійснювати стратегічний аналіз, ідентифікацію та оцінювання ризику при прийнятті стратегічних підприємницьких рішень; - аналіз, ідентифікацію та оцінювання проблемних сторін. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкривати роль і призначення аналітичних рішень в системі управління підприємством, його сутність, мету, функції та основні завдання; - формулювати визначення основних понять аналітичного забезпечення підприємницьких рішень; - забезпечити конкурентні позиції підприємства на ринку та перспектив його розвитку; - оперативно відслідковувати розвиток підприємств у напрямі встановлених цільових орієнтирів; - застосовувати аналітичні прийоми оцінки результатів діяльності підприємств; - оперувати методичними підходами у прийнятті стратегічних підприємницьких рішень на основі інструментарію стратегічного аналізу та контролінгу; - здійснити аналітичне дослідження всіх сторін діяльності суб'єкта господарювання; - забезпечувати конструктивні управлінські рішення з інвестиційних проектів; - використовувати на практиці систему фінансово-економічних показників; - здійснювати стратегічний аналіз відхилень і розробляти заходи щодо їх усунення. - виявляти та обґрунтовувати ризики, шанси та резерви в підприємницьких рішеннях; - виявляти та обґрунтовувати резерви підвищення ефективності підприємницьких рішень; - здійснювати координаційну роботу у забезпеченні підприємницьких рішень.
---	--

Ключові слова	Аналітичне забезпечення, прийняття рішень, успішний розвиток, розвиток інноваційних ідей підприємництва, конкурентоспроможне підприємство.
Формат курсу	очний, заочний, дистанційний
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Проведення лекцій, практичних занять, консультацій, модулів.
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретико-методологічні основи аналітичного забезпечення прийняття рішень. 2. Поняття та види прийняття рішень. 3. Сутність та значення інструментів аналітичного забезпечення прийняття рішень. 4. Значення прогнозування, планування та нормування в системі прийняття рішень. 5. Стратегічний аналіз, його місце в системі аналітичного забезпечення прийняття рішень. 6. Бюджетування як інструмент оперативного аналітичного забезпечення. 7. Аналітичне забезпечення прийняття інвестиційних рішень та формування креативних інвестиційних проєктів. 8. Бенчмаркінг, як інструмент аналітичного забезпечення прийняття рішень. 9. Контролінг в системі генерування й прийняття управлінських рішень.
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру оформляється за підсумками навчання
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з економічної теорії, основ підприємництва та інших економічних дисциплінах, які студенти вивчали протягом навчання на ОКР бакалавр першому, другому та третьому курсах (макро- і мікроекономіки, теорії підприємництва та інших), розуміння джерел наукової бази з аналітичного забезпечення прийняття рішень.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, спільні розробки, інтерактивні методи (дискусії, діалогова форма набуття знань, суб'єкт-суб'єкту взаємодію, обговорення складних дискусійних питань і проблем, аналіз і діагностика ситуації).
Необхідні обладнання	Мультимедійний пристрій, комп'ютер, Інтернет, доступ до платформ Microsoft Teams та Zoom. Роздатковий матеріал, навчальні посібники, монографії, наукові публікації.

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модульне (контрольне) опитування – 2-а модулі по 30 балів; виступ на практичному занятті – 5 балів, участь в обговоренні питання, в дискусії, суттєве доповнення (залежно від змісту та наповнення) до 3-х балів; підготувати тези чи есе і текст фіксованого виступу на задану тему (5 хв.) за умови дотриманням всіх вимог 10 балів; виконання індивідуальних практичних завдань (10 балів за кожне завдання).</p> <p><i>Академічна доброчесність:</i> усі види робіт студенти мають виконувати самостійно і доброчесно. Під час виконання письмових модульних (контрольних) робіт – використання навчальної літератури, списування, взаємне консультування, втручання в написання робіт іншими студентами є прикладами можливої академічної не доброчесності. Виявлення ознак академічної не доброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування, незалежно від ступеня обману.</p> <p><i>Відвідування занять</i> є важливою умовою успішного навчання. Студенти повинні відвідувати лекції та практичні заняття, а також зобов'язані дотримуватися строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених дисципліною.</p> <p><i>Література.</i> Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p><i>Політика виставлення балів.</i> Ураховуються бали, набрані під час тематичного контролю на практичному занятті, модулів, виконання індивідуальних практичних завдань і підготовка тез чи есе на задану тематику. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
--	--

Питання до заліку	<p>У чому полягає сутнісна характеристика аналітичного забезпечення прийняття рішень? Якими причинами обумовлено виникнення і розвиток управлінських рішень? Поясніть етимологічне значення терміну „рішення”? Визначить передумови формування та розвитку аналітичних рішень як інформаційної системи? Проаналізуйте визначення терміну „аналітичних рішень”, що надані різними дослідниками? Розкрийте сутність поняття „концепція аналітичних рішень”, визначте основні її елементи? Визначте значення аналітичних рішень в управлінні підприємством? У чому полягає основна мета аналітичних рішень? Обґрунтуйте визначення об’єкту аналітичних рішень? Розкрийте завдання функціонування контролінгу? Які функції притаманні контролінгу? Розкрийте зміст функцій контролінгу та взаємодії його основних елементів. Назвіть види управлінських рішень? Охарактеризуйте їх. Дайте порівняльну характеристику оперативних і стратегічних управлінських рішень. Розкрийте процес інтегрування контролінгу в систему управління підприємством. Визначте місце аналітичного забезпечення в системі управління підприємством. Розкрийте сутнісну характеристику терміну „бюджет”. У чому відмінності понять „план” і „бюджет”? Яка роль бюджетування як елемента аналітичного забезпечення прийняття рішень? Перелічить види бюджетів і охарактеризуйте сфери їх застосування. Охарактеризуйте етапи розробки бюджетів. У чому полягає необхідність і значимість бюджетування?</p>
--------------------------	---

	<p>Прокоментуйте загальну схему складання та реалізації бюджетів на підприємстві. На чому ґрунтуються альтернативні варіанти бюджетів підприємства? Розкрийте особливості складання бюджету продажів та виробництва продукції на підприємстві. У чому специфіка складання бюджетів прямих матеріальних і трудових витрат на виробництво продукції підприємства? Охарактеризуйте інструментарій оперативного контролінгу. Яка мета аналітичного бюджетування на підприємстві? Яка мета і значення аналізу результатів за відхиленнями? Дайте характеристику видів відхилень, що застосовуються в прийнятті рішень. Які показники застосовуються для оцінки ефективності управління підприємством? Які показники застосовуються для оцінки успіху і продуктивності діяльності підприємства? Назвіть основні методи аналітичного забезпечення прийняття рішень. Поясніть порядок розрахунку виробничого левериджу та значення цього показника в методиці оперативних аналітичних рішень.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості вивчення курсу буде сформовано після завершення курсу.